DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)
2. oktober 1991 *

I sag C-8/90,

angående en anmodning, som Belgiens Hof van cassatie i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende straffesag mod

Willy Kennes, og

Verkooyen PVBA,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 18 i Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 af 20. december 1985 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport (EFT L 370, s. 1),

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, G. C. Rodríguez Iglesias, og dommerne Sir Gordon Slynn og R. Joliet,

generaladvokat: C. O. Lenz
justitssekretær: assisterende justitssekretær J. A. Pompe,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— Det Forenede Kongerige ved Rosemary Caudwell, Treasury Solicitor's Department, som befuldmægtiget

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Thomas Van Rijn, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget

* Processprog: nederlandsk.

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der er afgivet mundtlige indlæg af Kommissionen og af Det Forenede Kongerige ved D. Wyatt, Treasury Solicitor's Department, som befuldmægtiget, den 15. januar 1991,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 5. februar 1991,

afsagt følgende

Dom

1 Ved kendelse af 9. januar 1990, indgået til Domstolen den 12. januar s.å., har Belgiens Hof van cassatie i medfør af EØF-Traktatens artikel 177 stillet et spørgsmål vedrørende fortolkningen af Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 af 20. december 1985 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport (EFT L 370, s. 1).

2 Dette spørgsmål er blevet rejst under en straffesag mod Kennes, der er chauffør, og hans arbejdsgiver, selskabet Verkooyen som civilretligt ansvarlig part, hvorunder Kennes er tiltalt for at have tilsidesat en række bestemmelser i forordning nr. 3820/85 om den maksimale daglige køretid og den obligatoriske hviletid.

3 Forordning nr. 3820/85 ændrede bestemmelserne i Rådets forordning (EØF) nr. 543/69 af 25. marts 1969 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for landevejstransport (EFT 1969 I, s. 158), som fastsætter de daglige og ugentlige grænser for køretider og foreskriver visse hviletider. Artikel 18, stk. 1, i forordning nr. 543/69, pålægger ligesom artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 3820/85, medlemsstaterne at udstede de til gennemførelsen af de respektive forordninger nødvendige bestemmelser, navnlig vedrørende de sanktioner, der gælder i tilfælde af overtrædelse.

4 Forordning nr. 543/69 er, bortset fra to midlertidige undtagelser, blevet ophævet ved artikel 18, stk. 1, i forordning nr. 3820/85. Sidstnævnte forordnings artikel 18, stk. 2, bestemmer, at »henvisninger til den... ophævede forordning skal betragtes som henvisninger til nærværende forordning«. Forordning nr. 3820/85 er trådt i kraft den 29. september 1986 (artikel 19).

5 Kongeriget Belgien har udstedt gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 543/69 ved kongelig anordning af 23. marts 1970 (*Moniteur belge* af 1.4.1970) og til forordning nr. 3820/85 ved kongelig anordning af 13. maj 1987 (*Moniteur belge* af 4.6.1987).

6 Den 3. og 4. november 1986, dvs. efter at forordning nr. 3820/85 var trådt i kraft og forordning nr. 543/69 var ophævet, men før den belgiske regering havde udstedt bestemmelser til gennemførelse af forordning nr. 3820/85, blev Kennes tiltalt for overtrædelse af artikel 6, 7 og 8, i sidstnævnte forordning.

7 Correctionele rechtbank, Turnhout, frikendte de tiltalte med den begrundelse, at der på tidspunktet for konstateringen af de faktiske omstændigheder ikke var hjemmel til at straffe dem: dels fandtes der ingen bestemmelser om straf for overtrædelse af forordning nr. 3820/85 og dels var den kongelige anordning af 23. marts 1970, som var blevet udstedt til gennemførelse af forordning nr. 543/69, ikke længere gældende.

8 Sagen blev anket til Hof van cassatie, som besluttede at udsætte sagen og stille Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Skal artikel 18, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport fortolkes således, at henvisninger til forordning (EØF) nr. 543/69 i nationalretlige bestemmelser, hvorved der fastsættes bestemmelser til gennemførelse af denne forordning, også skal betragtes som henvisninger i den nævnte artikel 18, stk. 2's forstand?«

9 Vedrørende hovedsagens faktiske omstændigheder, retsforhandlingernes forløb samt de skriftlige indlæg, der er indgivet for Domstolen, henvises i øvrigt til retsmøderapporten. Disse omstændigheder omtales derfor kun i det følgende i det omfang, det er nødvendigt for forståelsen af Domstolens argumentation.

10 Indledningsvis bemærkes, at artikel 17, stk. 1, i forordning nr. 3820/85, som findes i afdeling VIII, »Kontrol og sanktioner«, ikke indeholder nogen udtrykkelig bestemmelse om forlængelse af gyldigheden af nationale bestemmelser til gennemførelse af forordning nr. 543/69. Tværtimod pålægger artikel 17, stk. 1, medlemsstaterne en ny forpligtelse til at udstede de til gennemførelse af forordning nr. 3820/85 nødvendige administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser, herunder bestemmelser om de i tilfælde af overtrædelse gældende sanktioner.

11 Dernæst bemærkes, at formålet med artikel 18, som hører til de »afsluttende bestemmelser« i forordning nr. 3820/85, er at opregne de lovgivningsmæssige virkninger af de ændringer af de bestående regler, der indføres ved de øvrige bestemmelser i forordningen. Som det fremgår af den anden betragtning til forordning nr. 3820/85, har Rådet under hensyn til disse ændringer villet samle samtlige de bestemmelser, der gælder på det sociale område inden for vejtransport, i en og samme tekst. Derfor er forordning nr. 543/69 blevet ophævet ved artikel 18, stk. 1.

12 På denne baggrund er det klart, at artikel 18, stk. 2, blot lovfæster konsekvenserne på fællesskabsniveau af ophævelsen af forordning nr. 543/69. Dens formål var altså at sikre, at henvisningerne til denne forordning i andre fællesskabsretsakter, f.eks. Rådets direktiv 80/1263/EØF af 4. december 1980 om indførelse af et EF-kørekort (EFT L 375, s. 1), fortolkes som henvisninger til forordning nr. 3820/85. Denne artikel sigter altså overhovedet ikke til de bestemmelser i national ret, der er indført i henhold til artikel 18, stk. 1, i forordning nr. 543/69.

13 Det spørgsmål, der er stillet af Belgiens Hof van cassatie, skal derfor besvares således, at artikel 18, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 af 20. december 1985 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for

vejtransport skal fortolkes således, at den ikke omfatter henvisninger til den ophævede forordning nr. 543/69 i nationalretlige bestemmelser om foranstaltninger til gennemførelse af sidstnævnte forordning.

Sagens omkostninger

14 De udgifter, der er afholdt af Det Forenede Kongerige samt af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Belgiens Hof van cassatie ved kendelse af 9. januar 1990, for ret:

Artikel 18, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 3820/85 af 20. december 1985 om harmonisering af visse bestemmelser på det sociale område inden for vejtransport skal fortolkes således, at den ikke omfatter henvisninger til den ophævede forordning nr. 543/69 i nationalretlige bestemmelser om foranstaltninger til gennemførelse af sidstnævnte forordning.

Rodríguez Iglesias Slynn Joliet

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 2. oktober 1991.

J.-G. Giraud
Justitssekretær

G. C. Rodríguez Iglesias
Formand for Første Afdeling